

Pieter Vervat (1801-1863)

Het is maandag 14 september 1829. Ds. J.A.D. Molster, predikant van de hervormde gemeente in De Vuursche, neemt het lidmatenboek ter hand. Hem is een attestatie uit Doorn overhandigd. Dit getuigschrift van lidmaatschap der kerk en van zedelijke levenswandel betreft de bekende Pieter Vervat, zijn echtgenote Johanna Maria Christine Bonneville en hun kinderen. Ongetwijfeld is Vervat de dag tevoren ter kerke geweest om het testimonium aan de dominee af te geven. Dat bespaarde hem een extra tocht naar het dorp, want de familie Vervat woonde bij De Spie, aan de weg van Soestdijk (paleis) naar Bilthoven. Daar was rond 1700 al een smederij gevestigd. Vervat kwam in 1801 in Doorn ter wereld als zoon van het echtpaar Ellis Vervat en Maria Bezant. Pieter was meestersmid en wat meer is, hij was een uitstekend vakman, zodat men had kunnen zeggen: vakmanschap is meesterschap. De voorhamer, een grote smidshamer, was bij hem in goede handen.

Vermoedelijk is Vervat later als smid in dienst geweest bij Adolph van der Heiden, meesterhoefsmid en wagenmaker in Lage Vuursche, wiens bedrijf hij in 1854 heeft voortgezet. Honderd jaar later was er voor zijn achterkleinzoon Goossen Vervat en de zijnen dus aanleiding om het eeuwfeest van de zaak te vieren. In een dorp van de omvang als Lage Vuursche, waar de dorpingen en de cliënten uit de naaste omgeving geen vreemdelingen voor elkaar zijn, weet men een honderdjarig bestaan van een aan de weg 'timmerend' bedrijf op waardige wijze gestalte te geven.

Geurt Vervat voerde later de scepter in de smederij. Hij is een zoon van Goossen, de zoon van Geurt, de zoon van Teunis, de zoon van Pieter, de zoon van Ellis Vervat.

Pieter Vervat was een zeer rechtzinnig man. Hij wilde in de smederij, vaak een trefpunt van (jonge) mensen, maar ook buiten zijn smidse een getuige van Jezus Christus zijn. Hij was een voorstander van een schriftuurlijke en bevindelijke prediking. Gelet op het feit dat Vervat al vóór 1850 het evangelie bracht in een

De oude pastorie van Vuursche (situatie vóór 1862).

klein vertrek van een afgelegen woning in Lage Vuursche, mag men aannemen dat een aantal kerkgangers zich onder het gehoor van de weleerwaarde heren Molster, G. Molenkamp, J. Wildschut, W. Moll, W. Franeken niet aangesproken voelde. Vervat was smid en evangelieprediker. Hij begon zijn gebed steeds met te spreken over de eeuwige raad des vredes en besloot met een bede voor Gods uitverkoren volk. Het gebed steeg op uit de diepte van zijn ziel. De meest onverschilligen, die het aanhoorden, werden diep in het hart geroerd. Bij een ontmoeting leidde Vervat het gesprek in zodanige richting, dat de weg ter zaligheid aan de orde kwam. Zijn ogen konden fonkelen van toorn over de zonden, vooral van de jeugd, maar tegelijkertijd gloeide zijn hart van liefde om de zondaren tot de Heiland te brengen.

De 'oefenaar' Vervat is tot zijn dood toe lidmaat van de hervormde gemeente in De Vuursche gebleven. Hij is overleden op zaterdag 28 april 1863, 's morgens om zeven uur. De aangifte van zijn heengaan werd gedaan door zijn 24-jarige zoon Teunis Vervat, eveneens smid, en de buurman Willem Arendsen, een 59-jarige wagenmaker. De inscriptie op de trouwpenning van ds. Th. Smith te Utrecht was ook van toepassing op Pieter Vervat, de smid en evangelist van Lage Vuursche:

*Met Godes hamer
Sloeg deze Smith,
In 's hemels kamer
Hij rustend zit.*